دقوم، سیمی، ژبی او رنګ
دتعصّب اصلاح

اِرشادات

شیخ العرب و العجم عارف باللّٰه

حضرت اقدس مولانا شاہ حکیم محمداختر صاحب دامت برکاتہم

خپرونکی

شعبہ نشرو اشاعت خانقاہ امدایہ اشرفیہ/اشرف المدارس

گلشن اقبال ۲ کراچی

Pukhto.Net

مقدمه

دغه وخت په ټوله دنيا کښې دکافرانو پرځول د"قوميت وصوبائيت او درنګ او ژبې" پربنياد باندې مسلمان چې څه رنګه په خپل مينځ کښې په اختلاف او انتشار(جلاوالی) اخته دی چې دقرآن اوحديث دتعليمات څخه بلکل خلاف دی. ددې فتنې داصلاح دپاره دشيخ العرب والعجم عارف باللّٰه حضرت اقدس مولانا شاه حکيم محمد اختر صاحب دامت برکاتهم دکتابو څخه ددې فتنې په باره کښې ملفوظات(فرمانونه) راټول کړه او يوه مختصره رساله "دقوم سيمې ژبې اورنګ دتعصّب اصلاح " چاپ سوی ده.

دنن سبا دحالاتو په خاطر دغه رساله ډير تر ډيره چاپ کړې او تر نورو خلګو پورې ئې ورسوی چې تعصّب او نفرت ليرې سی او په خپل مينځ کښې محبت يې پيدا سی.

هر سړی ته ددې رسالې دعام چاپولو اجازه ده.

Pukhto.Net

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

نَحْمَدُهٗ وَنُصَلِّی عَلٰی رَسُوْلِهِ النَّبِیِّ الْکَرِیْمِ

۱۶ شعبان المعظم ۱۴۲۷ مطابق ۱۰ ستمبر ۲۰۰۶ مازدیگر دیکشنبې ورځ

دژبې او رنګ اختلاف دالله تعالیٰ نښانی ده

ارشاد ئې وفرمائلی چې ټوله مسلمانان ورونړه دی.

﴿ اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ اِخْوَةٌ ﴾

(سورةُ الحجرات، اٰیة: ۱۰)

څوك دافریقه څخه راغلی دی، څوك دلندن څخه، څوك دافغانستان څخه، څوك دبلوچستان څخه، څوك دپنجاب څخه، څوك دسِند څخه، یو دکوم ځای څخه راغلی دی بل دکوم ځای څخه لاکن زه ټوله خپل ورونړه بولم. الله تعالیٰ فرمائی

﴿وَمِنْ اٰیٰتِهٖ خَلْقُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافُ اَلْسِنَتِکُمْ وَاَلْوَانِکُمْ﴾

(سورةُ الروم، اٰیة: ۲۲)

Pukhto.Net

دژبی او رنگ اختلاف دا زما نښانی دی،که څوك دخدای نښانی حقیره(کمتره)بولی نو دهغه ډیره ناپوهی ده، هغه ډیر بې عقل سړی دی. لوی لوی تعلیم یافته خلگ دژبی او رنگ په اختلاف سره یو او بل حقیر بولی. خلگ دگناه حقیقت نه پیژنی، که څوك دخدای نښانی نه منی، انکار ئی کوی نو دا کفر دی. څوك پنجابی وائی، څوك سِندهی نو اُردو ژبی والا خاندی، اُردو ښه ژبه خوده لاکن دا تر ټولو ژبو ښه او افضله بلل روا نه ده او یوه ژبه هم حقیره(کمتره) بلل روانه ده.انگریزی ژبه هم باید حقیره ونه بلل سی، که یوانگریز مسلمان سی نوبه څه وائی؟ انگریزی خو به وائی.

بس چی څومره ژبی دی ټوله ښه وبوله، که ته په لندن کښی پیداسوی وای نوبه دی انگریزی ویلائی، که په پنجاب کښی پیدا سوی وای نوبه دی پنجابی ویلائی، که په سِند کښی پیدا سوی وای نو به دی سِندهی ویلائی، لهذا کومه ژبه چی ستا وای آیا هغه دی حقیره بلله؟ لهذا هیڅ ژبه حقیره مه بوله. کله چی موږ بنگله دیش ته ولاړو نو هیڅکله مو یو بنگله

Pukhto.Net

دیشي حقیر و نه بولی، په دې خاطر ټوله بنګله دیشان موعاشقان سول ځکه چې په ما کښي قوم پرستي نسته، تعصّب نه درلودل دا خبره به ډیره کمه په نظر درسی. زما ځومره دوستان دپنجاب دی لاکن دهغو پنجابی ماته خوند راکوی.

قوم پرستی........ دبدی خاتمی ذریعه ده

دخپل زړه جائزه اخلی چې دقوم پرستي یوه ذره خو مو په زړه کښي نسته. که دقوم پرستي یوه ذره هم په زړه کی ده نو د بدی خاتمې اندیښنه ده. په یوه غزا کښي یوسړی په ډیره دلاوری سره جنګیدی، یوه صحابی دهغه صفت وکړی نو رسول الله ﷺ وفرمایل چې دغه دوږخی دی، هغه صحابی په هغه پسی سو په آخره کښې ولیدی چې هغه زخمی سو او دزخمو تاب یې نه راوړی په خپله توره ئې ځان مړ کی، صحابی راغلی دا کیسه یې رسول الله ﷺ ته وکړل او پوښتنه ئې ځنې وکړه چې یا رسول الله ﷺ دا ځنګه کیسه ده؟ رسول الله ﷺ ارشاد وفرمایلی چې دا سړی د اسلام دپاره نه دتعصّب دپاره جنګیدی چې زما د قبیلې(قوم) نوم به وی. بس بنه پوه سی

Pukhto.Net

چې تعصّب دوږخ ته ورونکي دي، ژبه او رنګ حقير بلل دوږخ ته د ورلو ذريعه ده.

دا مضمون خپور(عام) کړي، ددې به ډيره فائده وي، نن سبا هرځاى ددې دخپورېدو ضرورت دى. هر مسلمان دې دغه مضمون مخته خپور کړي. يوه ژبه حقيره مه بوله، دژبې او رنګ په خاطرڅوك حقير(کم) بلل ددې دليل دى چې دا سړى دخداى تعالىٰ دنښانى منکره دى. څونه خلګ چې دلته موجود دي ټوله دې دغه مضمون خپورکړي **وَاخْتِلاَفُ اَلْسِنَتِكُمْ وَاَلْوَانِكُمْ** سړى دخپل پلار دنښانى عزت کوى هغه ته په کتلو سره پلار ياده وى او ژاړي چې دا زما دپلار نښانى ده. هغه بنده څومره بې عقل دى کوم چې داللّٰه تعالىٰ نښانى دجنګ ذريعه جوړه وي. دټوله دنيا مسلمانان يو دبله سره ورونه دي که دلندن وي، که د يوګينډا وي، دکندهار وي، که دکابل وي که دمزار، توران او سپينان خداى تعالىٰ جوړه وي، خپله نه جوړيږي، خداى تعالىٰ يې پيدا کونکى دى. درنګ او ژبې جلاوالى داللّٰه تعالىٰ دقدرت نښانى ده. څوك چې دقرآن

Pukhto.Net

پاك پريوه آيت باندې ايمان رانه وړې هغه دقرآن پاك منكره دې.

۱۶ صفرالمظفر ۱۴۲۳ مطابق ۲۷ اپريل ۲۰۰۲ دسې شنبې ورځ مابسام

دژبو او رنګو اختلاف دالله تعالیٰ دپيژندنې ذريعه ده

اوس يوه نوې خبره واورې! چې شايد زما څخه ئې واورې. په مَلاوې ښار كښې يوه شپه پر دوې بجې مې سترګې رونې سوې نو سپې غپل ما فكر وكړې چې څه خبره ده چې ددې ځاى سپې هم په هغه ژبه غاپې په كومه ژبه چې د كراچې سپې غاپې. سپيان پيشي او ټوله حيوانان دهر وطن دا يو رنګه ويل كوې. د انګلستان سپې دا نه وائي چې I am a dog او د انګلستان پيشي دا نه وائي چې I am a cat بلكه دهر وطن پيشي به مياؤ وائي. دبنګله ديش يوه عالم ټوكه وكړه چې پيشي چې كوم مياؤ وائي په اصل كښې وائي چې مې آؤ (يعنې زه درسم)؟ يعنې پر دسترخوان باندې څه يوازې يوازې خوراك كوې مې آؤ يعنې زه درسم؟ لاكن دانسانانو ژبې دهر وطن او هر علاقې دا جلا جلا دې څه وجه ده؟ په زړه كښې راغله چې الله تعالیٰ انسانان دخپل معرفت (پيژندنې) دپاره پيدا كړې دې

پدې خاطر دهغو په ژبو کښې ئې اختلاف راوستی چې په دغه اختلاف سره هغه ما وپیژنی چې واه زما ربّه ستا څنګه قدرت دی چې تا څومره ژبې پیدا کړی دی. اللّٰه تعالیٰ ارشاد فرمائی

﴿وَمِنْ اٰيٰتِهٖ خَلْقُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافُ اَلْسِنَتِكُمْ وَاَلْوَانِكُمْ﴾

(سورۃ الروم، اية: ۲۲)

ستاسو دژبو په اختلاف او درنګ په اختلاف کښې زما نښانی دی او نښانی وحیوانانو ته نه ورکول کیږی ځکه چې په هغو کښې دالله تعالیٰ دپیژندنی صلاحیت هیڅ نسته کنې د انګلستان پیشی به انګریزی ویلائی او دپاکستان پیشی به اردو ویلائی او د بنګله دیش سپی به بنګله ویلائی لاکن دټوله دنیا حیوانان یو رنګه ویل کوی دپاکستان خر هغه سی بږغ کوی لکه دانګلستان خرچې بږغ کوی او انسانان ئې ځکه چې د خپل پیژندنی دپاره پیدا کړی دی پدې خاطر دهغو په ژبه او رنګ کښې ئې اختلاف کړی دی لاکن دا زموږ ناپوهی ده چې موږ دغه دفضیلت سبب وبولو چې زه سپین یم ته تور یې.

Pukhto.Net

معلوم سول چی دژبی او رنگ اختلاف دجنگ کولو دپاره نه دی دخدای دپیژندنی او محبت دپاره دی. که پلار خپله یوه نښانی ورکړی نو اولاد دهغه په کتو سره پلار یاده وی یا که په خپل مینځ کښی سره جنګیږی؟ اللّٰه تعالیٰ خو اختلافِ السنه او اختلافِ الوان ته خپله نښانی وائی او موږ پر ځای دخپل مالك دیادولو پر هغه سره جنګیږو او هغه دخپلو خپلو فضیلت(لویی) سبب جوړه وؤ.پدې خاطر دوهم ځای ئی وفرمایل

﴿اِنَّ اَکْرَمَکُمْ عِنْدَ اللّٰہِ اَتْقَاکُمْ﴾

(سورۃُ الحجرات، اٰیۃ:۱۳)

ستاسی فضیلت او کرامت پر ژبو او رنګو باندی نه دی پر تقویٰ دی څوك چی څومره ډیر متقی وی اللّٰه تعالیٰ ته نژدې هغومره مکرم (دعزت خاوند) دی.

۲۶ جمادی الثانی۱۴۱۹ مطابق ۱۶ اکتوبر۱۹۹۸ دجمعې شپه ماښام

دژبی او رنګ څخه لوړ یو بې مثاله قوم

لهذا څوك چی ددین څخه بی وفا سول او اللّٰه او رسول ئی

Pukhto.Net

پریښنول او وئی ځغستل او بیرته یهودی او عیسائی سول نو هیڅ فکر مه کوه **فَسَوْفَ يَأْتِي اللّٰهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّوْنَهٗ** موږ په نژدې وخت کښی دعاشقانو یو قوم پیدا کوو چی دهغو سره به موږ محبت کوو او هغه به زموږ سره محبت کوی او قوم ئی نازل کړی دی قومونه ئی نه دی نازل کړی ددې څخه معلوم سول چی په ټوله کائینات کښی چی څومره خلګ داللّٰه تعالیٰ سره محبت کونکی دی هغه ټول یو قوم دی. که څه هغه دملاوی وی، که دپاکستان وی، دامریکا وی که د افریقه وی، یا دافغانستان وی، تور وی که سپین وی دټوله عالم دخدای عاشقان او داللّٰه تعالیٰ سره محبت کونکی ټوله یوقوم دی.

که داللّٰه تعالیٰ په عاشقانو کښی ډیر قومونه وای او د تور او سپین فرق وای نو اللّٰه تعالیٰ به دقوم لفظ نه وای نازل کړی قومونه به ئی نازل کړی وای چی موږ به دخپل عاشقانو قومونه نازل کړو لاکن **فَسَوْفَ يَأْتِي اللّٰهُ بِقَوْمٍ** ئې وفرمایل چی په ټوله دنیا کښی چی زما څومره عاشقان دی هغه ټوله

Pukhto.Net

يو قوم دی ، دعاشقانو قوم جلا جلا نه وی.

دالله تعالیٰ عاشقان ټول يو قوم دی

هو دمحبت دتعبير(ښکاره کيدو) دپاره دهغو په ژبو او رنګ کښې اختلاف دی دا دليل داختلافِ قوميت نه دی دا اختلافِ تعبيرات(مخالفت دښکاره کولو) دی . موږ غواړو چې په جلا ژبو زموږ نوم واخستل سی او دجلا رنګو خلګ موږ ياد کړی، دا زموږ انتظام دی. اختلافِ السِنه او اختلافِ اَلوان يعنی دژبی او رنګ په اختلاف کښې موږ خپله نښانی او دخپل قدرت تماشه ښکاره کړې ده چې څوك بنګالی وائی، څوك انګريزی وائی، څوك ګجراتی وائی اوڅوك پښتو.

﴿وَمِنْ اٰيٰتِهٖ خَلْقُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافُ اَلْسِنَتِكُمْ وَاَلْوَانِكُمْ﴾

(سورةُ الروم، اية: ۲۲)

ستاسو رنګ او رنګت او ستاسو ژبې چې جلا جلا دی دا زما نښانی ده، لهٰذا ددې څخه دافکر مه کوی چې زموږ دعاشقانو څو قومونه دی. درنګ او ژبی په اختلاف سره دقوم جلا

Pukhto.Net

کیدل نه لازمیږی. څوك چی زموږ سره محبت کوی که څه
هم هغه دهر رنګ اود هر ژبی وی یو قوم دی، دټول دنیا
عاشقان یو قوم دی، لهٰذا که ستا سره یو مَلاوی یوځای سی،
افریقائی یوځای سی، آسیائی یوځای سی، هندوستانی یوځای
سی، ګجراتی یوځای سی یا افغانی، تاجك یا اُزبك یوځای
سی لاکن هغه دالله او رسول سره محبت کوی دهغه سره
معانقه(دغیږ روغبړ) وکه، محبت ورسره وکه چی واه زما
ګرانه زه او ته دیوې برادری یو، دلته هیڅ رقم اختلاف نسته.
دټوله عالم دخدای عاشقان یو قوم دی په دلیل کښی دقرآن
پاك آیت درته وړاندی کوم، دمَلاوی عالِمان دلته موجود دی،
دجنوبی افریقه عالِمان موجود دی الله تعالیٰ فرمائی **فَسَوْفَ
یَاْتِی اللّٰهُ بِقَوْمٍ** زه به یو قوم پیدا کړم دهغوبه څه بنه والی وی؟
یُحِبُّهُمْ اللّٰه تعالیٰ به دهغو سره محبت کوی او **وَیُحِبُّوْنَهٗ** او هغه
خلک به دالله تعالیٰ سره محبت کوی.

نو دالله تعالیٰ دعاشقانو دقوم اوله علامه دا ده چی الله
تعالیٰ به دهغو سره محبت کوی او هغه به دالله تعالیٰ سره

Pukhto.Net

محبت کوی او په بِقَوۡمٍ کښې چې کومه " با " داخله ده دغه اَتٰی یَــاۡتِی چې لازم وه هغه متعدی کوی. څه مطلب ئې سو؟ چې زما عاشقان دخپل ځانه څخه نه جوړیږی، زموږ دطرف څخه عاشقان جوړیږی. پدې خاطر دغه " با " دا معنٰی پیدا کوی چې موږ ئې راولو دخپل عاشقانو یو جماعت او قوم چې هغه به موږ خپل عاشقان جوړه وؤ.

اللّٰه تعالٰی چې دچا په قسمت کښې خپل عشق او محبت کښیږدی هم هغه داللّٰه تعالٰی عاشق وی، دچا سره چې اللّٰه تعالٰی محبت کوی هغه داللّٰه تعالٰی سره محبت کوی، دا ډیر خوش نصیبه خلګ دی دا ډیر دقسمت خاوندان دی پاچاهانو ته دا قسمت نه دی ورپه نصیب که خدای ئې هیر کړی دی نو پاچا ټوله ژوند په خپله پاچاهی کښې پریشانه دی، شاهی تاج ئې پرسر دی او په سر کښې ئې د سردرد دی. دخدای د دوستانو په زړو کښې د نور دریاب بهیږی او دشاهانو په سرو کښې د اپوزیشن(حزبِ مخالف) دسوټې څخه دسر درد جوړ وی، شاهی تاج ئې پر سر او خپله دسلطنت پر

Pukhto.Net

چوکی باندی او ترچوکی لاندی د اپوزیشن (حزبِ مخالف) دسوتړي فکر هر وخت په پریشانی کښې اخته کړی وی.

۹رمضان المبارك۱٤۱۸مطابق۸جنوری۱۹۹۸سهارد پنج شنبې ورځ

د عاشقانو قومیت

دمثنوی د درس په وخت کښې ئې ارشاد وفرمایلی چې اللّٰه تعالیٰ آیت **یُحِبُّهُمْ وَیُحِبُّوْنَهٗ** په نازلولو سره ئې راوښول چې زه دخپل عاشقانو سره محبت کوم او دوی هم زما سره محبت کوی لاکن **قَدَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰی مَحَبَّتَهٗ عَلٰی مَحَبَّةِ عِبَادِهٖ لِیَعْلَمُوْا اَنَّهُمْ یُحِبُّوْنَ رَبَّهُمْ بِفَیْضَانِ مَحَبَّةِ رَبِّهِمْ** اللّٰه تعالیٰ خپل محبت دخپل بندګانو دمحبت تر مخه بیان کړی چې زما بندګان پوه سی چې دهغو چې کوم محبت زما سره دی دا هم زما دمحبت فیض(برکت) دی.

دا آیت دمرتدو په مقابله کښې نازل سوچې څوك مرتد سول دا بې وفا وه دهغو زما سره محبت نه وو، دا دمحبت خاوندان نه وه اوس ددوی په مقابله کښې **فَسَوْفَ یَاْتِی اللّٰهُ بِقَوْمٍ** نازلوم چې زه به یو قوم دعاشقانو پیدا کړم چې دهغو سره

Pukhto.Net

به زه محبت کوم او هغه به زما سره محبت کوی.معلوم سول چی دعاشقانو وجود دالله تعالیٰ دطرفه څخه د **فَسَوۡفَ یَاۡتِی اللّٰہُ** ظهور(ښکاره) دی او دا سلسله به تر قیامته پوری وی ځکه چی په **اَتیـــان** لفظ کښی خو **سَوۡف** دی لاکن دهغه تسلسل نه دی مات سوی لهٰذا که نن هم څوك دالله تعالیٰ په محبت کښی مست وی یا څوك پر خپل د خدای دوست پیر باندی عاشق وی نو پوه سی چی دا د **فَسَـوۡفَ یَـــاۡتِـــی اللّٰہُ بِقَوۡمٍ** یو غړی دی،کوم قوم؟ د **یُـحِبُّهُـم وَیُـحِبُّوۡنَـــهٗ** قوم، دا یو قوم دی، خپل عاشقان خدای تعالیٰ یو قوم بللی دی.

لهٰذا موږ یو قوم یوکه څه هم څوك پنجابی، څوك بنګالی، څوك هندوستانی، څوك فارسی، څوك عربی، څوك پښتون، څوك اُزبك، څوك تاجك وی د زرهاؤ هیوادو وی د زرهاؤ ژبو وی مګر موږ جلا قومونه نه یو هم یو قوم یو. معلوم سول چی قومیت په وطنو نه جوړیږی، معلوم سول چی قومیت په رنګ، نسل او ژبو نه جوړیږی په ملکو، علاقو، خاندانو او قومونو نه دی دالله تعالیٰ په عشق سره قومیت جوړیږی. په دنیا

Pukhto.Net

کښې چې څومره دخدای عاشقان دی ټوله یو قوم دی که دهر وطن اوهر علاقې دخدای عاشقان جلا جلا قومونه وای نو اللّٰه تعالیٰ به **فَسَوْفَ يَأْتِي اللّٰهُ بِأَقْوَامٍ** نازل کړی وای چې موږ به ډیر قومونه پیدا کړو لاکن **فَسَوْفَ يَأْتِي اللّٰهُ بِقَوْمٍ** واحد ئې په نازلولو سره راوښول چې دټوله عالم عاشقان یو قوم دی، هر څوك چې دخدای عاشق وی هغه زموږ په قوم کښې داخل دی او څوك چې دهغه عاشق نه دی هغه زموږ دقوم څخه نه دی که څه هم هغه زموږ دوطن وی که څه هم زموږ نژدې قریب وی، زموږ وینه، زموږ ژبه، زموږ ملك، زموږ صوبه، زموږ علاقه زموږ قوم نه دی.

زموږ قوم دخدای دعاشقانو څخه جوړیږی، ددې قومیت دجوړیدو طریقې دوې دی یو **يُحِبُّهُمْ** او دوهم **يُحِبُّوْنَهٗ** یعنی دچا سره چې اللّٰه تعالیٰ محبت کوی او څوك چې داللّٰه تعالیٰ سره محبت کوی دا قوم هغه دی کوم چې دقومو خالق ئې نازله وی، دامریکا، انګلستان او دټول دنیا کافران دغه قوم څه پیژنی، ددوی قومیت خو درنګ، نسل، ملك، قوم او دژبو د

Pukhto.Net

اختلاف پر بنیاد باندی جوړیږی چی د هغه نتیجه بُغض، نفرت او دښمنی ده. پیداکونکی پوهیږی چی قومیت څه شی دی، چا چی موږ ټول پیدا کړی یو دهغه راښولی قومیت معتبره او مُهم دی که ددې کافرانو جوړسوی قومیت؟ ددې قوم خاص ښه والی رنګ، نسل ژبه او ملك نه دی، ددې خاص ښه والی **يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّوْنَهٗ** دی چی دا قوم داللّٰه تعالیٰ سره محبت کوی او اللّٰه تعالیٰ ددوی سره محبت کوی.

لاکن اللّٰه تعالیٰ اول **يُحِبُّهُمْ** وفرمائلی چی اللّٰه تعالیٰ ددوی سره محبت کوی مګر څنګه معلوم سی چی اللّٰه تعالیٰ ددوی سره محبت کوی؟ د **يُحِبُّهُمْ** ضمیر **هُمْ** کسان اوس نه سې معلومه وای ځکه چی د وحی نازلیده بند سول، اوس جبرئیل علیه السلام نه سی راتلای په قطعی توګه ئې نه سې معلومه وای چی د فلانکی کسانو سره اللّٰه تعالیٰ محبت کوی. بیا داللّٰه تعالیٰ دمحبت معلومولو اوس کومه آله ده، ځکه چی داللّٰه تعالیٰ محبت د خپل بندګانو سره پټ دی لاکن دبندګانو محبت داللّٰه تعالیٰ سره خو ښکاره دی.

Pukhto.Net

عشقِ من پیدا و دلبر ناپدید

یعنی زما عشق خو ښکاره دی لاکن زما محبوب(اللّٰه تعالیٰ) پټ دی زما عشق یعنی اودس کول، لمونځ کول، روژه نیول، طواف کول، جهاد کول، سر قربانول ټول ښکاره دی مګر محبوب(اللّٰه تعالیٰ) پټ دی

در دو عالم ایں چنیں دلبر که دید

په دواړو جهانو کښې داسې محبوب را ښکاره که چې هغه ئې لیدلی هم نه وی لاکن په یوه ورځ کښې اویا شهیدان د اُحد په لمن کښې پراته دی. دغه رنګه نن هم دبندګانو محبت خو زما سره ښکاره کیږی لاکن اې دنیا والو! د **یُحِبُّهُمْ** علم به تاسو ته څنګه وسی، ته به څنګه پوهیږی چې زه هم دهغو سره محبت کوم ځکه چې د وحی نازلیدل بند سوی دی نو لهٰذا مخ ته ئې دلیل موجود دی **وَیُحِبُّوْنَهٗ** کوم خلګ چې زما سره محبت کوی نو پوه سی چې زه هم د هغو سره محبت کوم پر چا چې د **یُحِبُّوْنَهٗ** نښانی ووینې نو پوه سی چې دا زما دمحبت فیضان(برکت)دی. **یُحِبُّهُمْ وَیُحِبُّوْنَهٗ** اللّٰه تعالیٰ په مضارع

Pukhto.Net

نازلیدو سره را وښول چې زما عاشقان به په موجود حال کښې هم زما وفاداره دي او په آئینده کښې به هم زما وفاداره وي. دغه آیت دا دلیل ورکوي چې دمحبت دخاوندانو په صحبت کښې باید وه وسیږو چې دالله تعالیٰ دائمی(همیشه) وفاداري حاصله سي.

ددې آیت نازلیدل دټوله عالم په عاشقانو کښې د رابطې او دمحبت دزیاتوالی ضامن دی ځکه چې کله دوی ته معلوم سی چې موږ ټول یو قوم یو نو هرقوم خپل قوم خوښوي. کومو بچیانو ته چې معلوم وي چې موږ دیوه پلار اولاد یو نو دهغو په مینځ کښې محبت وي او دچا تعلق چې دپلار سره کمزوره وي دهغو په مینځ کښې جنګ وي، څوك چې دالله تعالیٰ دمحبت څخه محرومه دي هغه په خپل مینځ کښې جنګیږي او دمحبت خاوندان ځکه چې پوهیږي چې موږ یو قوم یو، یوځان یو، یو بدن یو پدې خاطر دهغو پر زړه او بدن باندې دالله تعالیٰ محبت غالبه وي. دیوه قوم په احساس سره په محبت کښې پخپله زیاتوالی راځي. په ټوله دنیا کښې چې دیو

Pukhto.Net

ملك، علاقې يو دخداى دوست پيدا كړى نو هر دخداى دوست دهغه محبت محسوسه وى، هم دغه سبب دى چې دخداى دعاشقانو تر مينځ هيڅ وخت جنګ نه كيږى يو عاشق دبل عاشق په ليدو سره مست سى ځكه چې دا د **فَسَوۡفَ يَأۡتِى اللّٰهُ بِقَوۡمٍ** غړى دى. ووایاست! آيا دا علم پر (اختر) باندى دالله تعالىٰ عظيم فضل نه دى چې دقرآن پاك دآيت څخه دتصوف مسئلې راوزى او نن په ژوند كښې اول وار د **يُحِبُّهُمۡ وَيُحِبُّوۡنَهٗ** څخه دعاشقانو يو قوم كيدل الله تعالىٰ په زړه كښې راواچول او زما زړه وائى چې الله تعالىٰ (اختر) ددغه علم دپاره خاص كړيدى شايد چې ديو چا ذهن ودغه طرف ته تللى وى چې دالله تعالىٰ هر عاشق كه څه هم دهر ملك ، هر علاقې ، هر رنګ، هر نسل وى دا ټول په يو قوم كښې داخله دى، پدې خاطر الله تعالىٰ **فَسَوۡفَ يَأۡتِى اللّٰهُ بِقَوۡمٍ** ئې نازل كړى **بِاَقۡوَامٍ** ئې نه دى نازل كړى. دقرآن پاك علم هيڅ حد نه لرى چې د كلام پاك خاوند(الله تعالىٰ) بې حده دى نو دهغه د كلام رازونه او بنه والى به څنګه حدولرى، دبې حده ذات هر صفت هم بې حده

Pukhto.Net

وی او دا خبره موهم باید په ذهن کښې وی چی دا تفسیر نه دی بلکه دقرآن پاك رازونه دی.

۳ربیع الاول ۱٤۱٤مطابق۲۲اګست۱۹۹۳سهار۱۱بجې دیکشنبې ورځ

دخاندان او قومو مقصد پیژندنه ده افضلیت او فخر کول نه دی

نن حضرت والا په مجلس کښې دغه آیت وویلی

﴿اِنَّا خَلَقۡنَاكُمۡ مِّنۡ ذَكَرٍ وَّ اُنۡثٰى وَجَعَلۡنَاكُمۡ شُعُوۡبًا وَّقَبَآئِلَ لِتَعَارَفُوۡا﴾

(سورۃ الحجرات،ایۃ:۱۳)

حق سبحانه وتعالیٰ ارشاد فرمائی چی ما تاسی دیوه نر اوښځی ښځه پیدا کړی یاست یعنی با با آدم علیه السلام او بی بی حوا علیها السلام ښځه **وَجَعَلۡنَاكُمۡ شُعُوۡبًا وَّ قَبَآئِلَ** او ما تاسی په جلا خاندانو کښې تقسیم کړی یاست لاکن دا تقسیم دفخر کولو دپاره نه دی بلکه ددې مقصد دی **لِتَعَارَفُوۡا** چی تاسی یو او بل وپیژنی لاکن موږ پرځای دپیژندنی افضلیت

Pukhto.Net

او فخر کول شروع کړل څوك چې پټېل(یوقوم) دی هغه وائی چې زموږ په مقابله کښې ټول ګهټیل دی یعنی بې کاره دی، څوك لمبات (یوقوم) دی څوك ګنګات (یوقوم) دی. ددې آیت څخه دا مسئله راووتل چې پرخپل خاندان باندی، پرخپل برادری باندی، پرخپل لقبو باندی فخر کول ناپوهی ده کوم چې دپیژندنی دمقصد خلاف دی. دغه وخت زه بس دا یوڅه نصیحت کوم چې د **لِتَعَارَفُوْا** خیال وساتی. فخر کول او ځان افضل بلل جائز نه دی ځکه چې د شعوب او قبائل(قوم) دفرق څخه دالله تعالیٰ مقصد دادی چې په خپل مینځوکښې یو او بل سره وپیژنی چې دفلانکی خاندان څخه دی هغه دفلانکی قوم څخه دی. خاندان او قوم دعزت او شرف نه دی، نوبیا عزت او شرافت په څه شی کښې دی؟ مخ ته ارشاد فرمائی

﴿اِنَّ اَکْرَمَکُمْ عِنْدَاللّٰہِ اَتْقٰکُمْ﴾

او دالله تعالیٰ په نزد عزت مند هغه دی څوك چې ډیره تقویٰ اختیار کړی څوك چې څومره ډیر تقویٰ داره دی دالله تعالیٰ په نزد هغومره ډیر عزت مند دی.

Pukhto.Net

په جنت کښې هيڅ صوبه نسته

په خانقاه کښې دامريکا، کينيډا، برطانيه، فرانس، ري يونين، بنګله ديش، برما، هندوستان، افغانستان وغيره دڅو ملکو خلګ يوځاى وه چې دخپل اصلاح دپاره دحضرت والا په خدمت کښې راغلى وه. دغه رنګه دپاکستان دڅو صوبو (ولايتو) خلګ هم وه ددوى په ليدو سره حضرت صاحب ارشاد وفرمائلى چې داسلام دحقيقت يوغټ دليل دى چې تور، سپين، غنم رنګى دهر رنګ خلګ جمع سوى او دلته درنګ او ژبى هيڅ فرق نسته ځکه چې په جنت کښې هيڅ ملك او هيڅ صوبه نسته هلته نه فرانس سته نه امريکا نه هندوستان نه بنګله ديش نه پنجاب نه سنده نه بلوچستان نه افغانستان سته نه کندهار نه کابل سته نه مزارشريف لهٰذا څوك چې جنت ته ځى دهغو په زړو کښې قوم پرستى نه وى، هم دغه نښانى ده چې دا جنتى خلګ دى او په جنت کښې به د ټولو ژبه عربى وى او چا چې عربى نه ئى ويلې اللّٰه تعالیٰ بې هغه ته وروښوى هر جنتى به عربى وائى.

Pukhto.Net

هلته به قومیت، صوبائیت، لسانیت نه وی چی پنجاپئ به پنجاپی وائی، سندهئ به سندهی وائی د گجرات دا به گجراتی وائی، کندهاری به پښتو وائی، کابلی به فارسی وائی، اُزبك به اُزبکی وائی، تاجك به تاجکی وائی بلکه هلته به ټوله عربی وائی.

رسول الله ﷺ وفرمائل چی اللّٰه تعالیٰ ارشاد فرمائی

﴿ وَجَبَتْ مَحَبَّتِیْ لِلْمُتَحَآبِّیْنَ فِیَّ وَ الْمُتَجَالِسِیْنَ فِیَّ وَ الْمُتَزَاوِرِیْنَ فِیَّ وَ الْمُتَبَاذِلِیْنَ فِیَّ ﴾

(مؤطا مالک، باب ما جآء فی المتحابین فِیّ)

زما محبت دهغه خلګو دپاره واجب سی څوك چی زما په خاطر په خپل مینځ کښی محبت سره کوی، دهغو په مینځ کښی دمحبت سبب زه یم نه خپلوی، نه قرابت، نه کاروباری شراکت هیڅ رقم دوستی ئې نسته، نه ملکی، نه علاقائی، نه دژبی، څوك انګریزی وائی، څوك عربی وائی، څوك اردو، څوك پښتو وائی، څوك فارسی، څوك اُزبکی وائی، څوك تاجکی مګر زما په خاطر یو دبل سره محبت کوی نو دوی ته خپل محبت عطاء کول پر

Pukhto.Net

ما واجبیږی. دقیامت په ورځ به اعلان وسی **اَیۡنَ الۡمُتَحَابُّوۡنَ فِیَّ** چیری دی هغه خلګ چی په دنیا کښی ئې زما په خاطر په خپلو مینځو کښې محبت سره کوی هغه خلګ دی زما دعرش وسایی ته راسی. نو معلوم سول چی دجنت وخاوندانو ته په جنت کښی دعرشِ عظیم کومه سایه ورپه نصیب کیږی دخدای دپاره محبت کونکو ته به هغه سایه دمحشر په میدان کښی ورپه نصیب سی او ددوی سره به هیڅ حساب نه کیږی.

ژبه او رنګ دالله تعالیٰ دوی ډیری لوئی نښانی دی

الله تعالیٰ نن یو علمِ عظیم راته عطاء کړی چی یوه ژبه په زړه کښی حقیره(کمه) بلل یا په ژبه سره ئې ښکاره کول په دغه کښی دکفر خطره ده. په تهانه بهون(هندوستان) کښی حضرت تهانوی رحمة الله علیه دیو سړی خط وویلی چی دبنګال شخه راغلی وؤ په هغه کښی لیکلی وه (هم بهت هانستا هے) یعنی زه ډیرخاندم ددې علاج راوښوه، دحضرت په مجلس کښی یو سړی وویل چی دابنګالئ معلومیږی، حضرت ورته وفرمایل چی ستا ددغه جملې شخه دحقارت

Pukhto.Net

(کموالی) بوی رائی چی دبنګال خلګ او دهغو ژبه دی حقیره(کم تره) وبلل لهٰذا ته ولاړسه بیرته کلمه ووایه او دوه رکعته دتوبې لمونځ وکه. لهٰذا ژبه حقیره بلل پدې خاطر حرام ده چی اللّٰه تعالیٰ فرمائی **وَاخۡتِلَافُ اَلۡسِنَتِکُمۡ وَاَلۡوَانِکُمۡ** اې دنیاوالو! ستاسی دژبو او ستاسی درنګو اختلاف زما نښانی ده او په نښانی سره پیژندنه کیږی یعنی ستاسی دژبو او رنګو اختلاف زما دمعرفت (پیژندنی) ذریعه ده.

زه د افریقه په ملك مَلاوی کښی وم یوسهار سپیانو غپل ما ودوستانوته وویل چی دحیوانانو ژبه ځکه چی اللّٰه تعالیٰ دخپل معرفت (پیژندنی) ذریعه نه ده جوړه کړی پدې خاطر دټوله دنیا دحیوانانو هم یورنګه ژبه ده. سپی که دپاکستان وی یا دافریقې وی یا دامریکې او برطانیې وی که دافغانستان بوبو به کوی او پیشی که دهر وطن وی میاؤ به وائی لاکن دانسانانو ژبی جلا دی ځکه چی هغه ئې دخپل نښانی او معرفت(پیژندنی)ذریعه جوړه وله چی خلګ اللّٰه تعالیٰ وپیژنی چی واه څنګه قدرت دی ستا چی څومره ژبی تا پیدا کړی دی.

Pukhto.Net

لهٰذا یوه ژبه یا یو رنګ مثلاً توران حقیر(کم) بلل په دغه کښې دکفر اندیښنه ده. یوسړی یو لنډئی سړی ولیدی پر ویخندل نو هغه ورته وویل چې پر پیاله خاندې که دپیالې پر جوړونکی باندی، پر پیاله باندی خندل دپیالې پر جوړه ولو والا باندی خندل دی. دچا پرجوړ سوی شی باندی مسخرې کول لکه پرجوړولو والا باندی چې مسخرې کول دی. ددغه آیت په تشریح کښې دمُجَدِّدِ زمانه حکیمُ الامت لوړ ذکرسوی عمل زموږ تصدیق کوی. هرانسان که دهر رنګ وی اودهر ژبی وی په هغه کښې دخدای دوست دجوړیدو صلاحیت موجود دی، ایمان راوړی او تقویٰ اختیار کړی دخدای دوست سو. لهٰذا عقلاً هم څوك حقیر(کم تر) بلل جائز نه دی. لاکن دژبو په باره کښې په ناپوهی ډول سره شیطان کم والی په زړه کښې ورواچوی. ددې باید خاص فکر وساتل سی چې دچا کم والی په زړه کښې رانه سی.

تعصّب(قوم پرستی) دکفر نښانی ده

ددې وروسته حضرت والا ومولاناعبدُالمتین صاحب ته وفرمایل چه په بنګله ژبه ددغه ترجمه وکه، دبنګله دیش څخه

Pukhto.Net

پنځلس کسان دحضرت والا سره دعمرې ادا کولو دسعادت حاصلولو دپاره راغلی وه. دترجمې وروسته ئې وفرمایل چې وګوری! بنګله ژبی وټولو ته خوند ورکړی. خوند ئې په څه خاطر وکړی؟ په خاطر ددې چې وزړه ته ایمان داخل سو، که قوم پرستی او نفسائیت وای نو خوند به ئې نه وای کړی، په دغه خاطر زما دوستان په خپل مینځ کښی ډیر محبت سره لری. موږ ټول یو اُمّت یو. رسول اللّٰهﷺ دهر ژبی نبی دی دبنګله دیشی، هندوستانی پاکستانی، افغانی، برطانوی، افریقائی، امریکائی رسول اللّٰهﷺ دټولو نبی دی، دجلا جلا ژبو خاوندانو نبی یو دی، په دغه خاطر موږ ټول یویو، چی زموږ اللّٰه یودی او زموږ رسول یودی نو موږ ټول یویو. په دغه خاطر اللّٰه تعالیٰ موږ ټول یوقوم بللی یو.

﴿مَنْ يَّرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِيْنِهٖ فَسَوْفَ يَأْتِي اللّٰهُ بِقَوْمٍ يُّحِبُّهُمْ وَ يُحِبُّوْنَهٗ﴾

(سورۃُ المائدۃ، آیۃ: ۵۴)

په تاسو کښی چی څوك مرتد سی دهغه په مقابله کښی به اللّٰه

Pukhto.Net

تعالیٰ یو قوم پیدا کړی چی دهغو سره به اللّٰه تعالیٰ محبت کوی او هغه به دالله تعالیٰ سره محبت کوی. اللّٰه تعالیٰ قوم نازل کړی دی قومونه ئې نه دی نازل کړی ددې څخه معلوم سول چی دخدای عاشقان ټول یو قوم او یو ملت دی که څه هغه عربیٔ وی که عجمیٔ وی، سپین وی که تور وی، که څه هغه عربی وائی یا انګریزی وائی، بنګله وائی یا که اردو وائی چی هره ژبه وائی لاکن دالله تعالیٰ سره محبت کونکی ټول یو قوم دی، یو اُمّت دی. پدې خاطر دژبی په اختلاف یا درنګ په اختلاف سره خپل ځان دیو او بل څخه بالا یا کم بلل کفر دی.

فرض ئې کړی که دالله رسول ﷺ دغه وخت زموږ په مینځ کښی راسی نو علیه السلام خو به عربی وائی لاکن په هره ژبه کښی به ترجمان جوړ کړی. دعلیه السلام ترجمه به په هره ژبه کښی وی. معلوم سول چی هره ژبه زموږ ده. همدغه رنګه ددین یوعالم ونورو ته ددین رسولو دپاره دهر ژبی یوترجمان غواړی. پدې خاطر دژبو څخه نفرت مه کوی. دژبو څخه په نفرت کښی دکفر بوی راځی. هره ژبه

Pukhto.Net

الله تعالیٰ خپله نښانی بللې ده **وَاخْتِلَافُ اَلْسِنَتِکُمْ وَ اَلْوَانِکُمْ** دژبو اختلاف او ستاسی درنګو اختلاف په دغه کښی زما نښانی دی. دالله تعالیٰ نښانی حقیره(کم تره) بلل، دهغه څخه نفرت کول کفر دی. دژبی څخه نفرت کول یا درنګ څخه نفرت کول چی دغه تور دی هغه سپین دی دا ټوله دکفر خبری دی.

هر رنګ چی وی او هره ژبه چی وی انګریزی وی، فارسی وی، عربی وی، بنګالی وی، اردو وی، پښتو وی، اُزبکی وی، تاجکی وی ټوله دالله تعالیٰ نښانی دی. پدغه خاطر دالله تعالیٰ نښانی حقیره بلل، ذلیله بلل، کمتره بلل کفر دی. بس قوم پرستی او صوبائیت چی دا فلانکی دی هغه فلانکی دی پدغه خاطر فلانکی دفلانکی څخه بهتره دی دا دکفر نښانی ده او دجنت څخه دمحرومی علامه ده. کوم خلګ چی جنت ته تلونکی دی هغه دقوم پرستی څخه پاك وی ځکه چی په جنت کښی درنګو او ژبو اختلاف نسته، په جنت کښی هیڅ صوبه نسته، په جنت کښی به دټولو ژبه عربی وی، ټول به عربی وائی.

Pukhto.Net

اوس که څوك ووائي چې مور خو عربي نه سو ويلای ځکه چې
مور عربي ويلې نه ده نو جواب ئې دا دی چې هلته به ئې اللّٰه تعالیٰ
وروښوی دجنت نعمتونه دکارولو طريقه به اللّٰه تعالیٰ پرالهام
کړی(په زړه کښې ورواچوی). دجنت نعمتونه داسی دی

﴿مَالاَ عَيْنٌ رَأَتْ وَلاَ اُذُنٌ سَمِعَتْ وَلاَ خَطَرَ
عَلٰى قَلْبِ بَشَرٍ﴾

(صحيحُ البخاری، کتاب بدء الخلق، باب ماجآء فی صفة الجنة)

چې نه يوې سترګې ليدلی دی، نه يوغوږ اوريدلی، نه پر يوه زړه
دهغه خيال تير سوی لاکن کله چې داللّٰه تعالیٰ ديدار وی
نوجنت به هم دچا په ياد نه وی چې جنت چيری دی او دجنت
حوری چيری دی داللّٰه تعالیٰ په ديدار کښې به داسی خوند
وی. اللّٰه تعالیٰ دی زموږ دټولو دبلدِ امين(مدينې) په برکت سره
او دکعبې شريفی په برکت سره جنتي کيدل راپه نصيب کړی،
په جنت کښې اول داخليدل راپه نصيب کړی، اللّٰه پاك دی مو
ددوږخ دعذاب څخه وساتی او جنت دی راپه نصيب کړی او
دجنتي اعمالو توفيق دی راپه برخه کړی او اللّٰه تعالیٰ مودی

Pukhto.Net

ددوږخ څخه وساتي او ددوږخي اعمالو څخه مودي هم وساتي او اللّٰه تعالیٰ دي زموږ بدعملي، کمزوري، خطاوي را معاف کړي. اللّٰه تعالیٰ دي په خپل رحمت سره همیشه خوشحالي رابنکاره کړي او دغم څخه مودي وساتي، بې له دحق دغوښتني څخه په خپل فضل او صرف په خپل رحمت سره دخپلي دوستي دلوړ څخه لوړ مقام راته عطاء کړي. موږ ته هم زموږ اولادوته هم، زموږ کوروالاؤ ته هم او زموږ کوم دوستان او احباب چې دلته نسته هغوته ئې هم ورپه نصیب کړي او دټولو مسلمانانو په حق کښې زما دعا قبوله کړي او ټولو کافرانو ته هم ایمان ورپه نصیب کړي او ولئ کامل څنی جوړ کړي، خپل رحمت پرټوله عالم واوروي ماهیانو ته په اُبو کښې، حیوانانو ته په ځنګلو کښې او مرغانوته په هواؤ کښې عافیت ورپه نصیب کړي پر ټول عالم باندی درحمت باران واوروي.

وَصَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى خَيْرِ خَلْقِهٖ مُحَمَّدٍ وَّاٰلِهٖ وَصَحْبِهٖ اَجْمَعِيْنَ بِرَحْمَتِكَ يَآ اَرْحَمَ الرّٰحِمِيْنَ

Pukhto.Net

زموږ پیژندنه

ښه پدې پوهسی چی زموږ پیژندنه په ژبه، رنګ، سیمه او قوم سره نه دی بلکه زموږ پیژندنه مسلمان کیدل دی. په یو غزا کښی رسول الله ﷺ پر یوقوم باندی راتیریدی. علیه السلام دهغو څخه پوښتنه وکړه چی

﴿مَنِ الْقَوْمُ﴾

ستاسی قوم څه دی؟ نو هغو جواب ورکړی چی

﴿نَحْنُ الْمُسْلِمُوْنَ﴾

موږ ټوله مسلمانان یو.

(سنن ابن ماجه، کتابُ الزهد، باب ما یرجی من رحمة الله یوم القیامة ص۳۱۸)

ازارشادات

شیخ العرب والعجم عارف بالله حضرت اقدس مولانا شاہ حکیم محمد اختر صاحب دامت برکاتهم

Pukhto.Net